

Силабус навчальної дисципліни УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінансове управління бізнесом» СВО ПДАБА 072 Б -2020

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Варіативна		
Мова навчання	Українська		
Факультет/Інститут	Економічний		
Кафедра	Економіки, менеджменту та підприємництва		
Контакти кафедри	Каб. 308 вул. Паторжинського, 11а		
Викладач-розробник	Ступнікер Г.Л., к.е.н., доцент		
Контакти викладача	stupniker.hanna@pdaba.edu.ua		
Розклад занять	https://www.pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADP.HTML#A2		
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2023/11/Grafik-konsultatsij-vykladachiv.pdf		
Анотація навчальної дисципліни			
<p>Вивчення навчальної дисципліни «Управління витратами» відбувається у відповідності з освітньою програмою підготовки бакалаврів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» і входить до варіативної компоненти.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управління витратами» є спожиті ресурси підприємства у процесі кругообігу господарських засобів з точки зору їх мінімізації у речово-натуральному і у вартісному виразі в сфері виробничо-господарської діяльності підприємства.</p>			
	Години	Кредити	Семестр V
Всього годин за навчальним планом, з них:	105	3,5	105
Аудиторні заняття, у т.ч:	36		36
лекції	22		22
лабораторні роботи			
практичні заняття	14		14
Самостійна робота, у т.ч:	69		69
підготовка до аудиторних занять	21		21
підготовка до контрольних заходів	8		8
виконання курсової роботи			
виконання індивідуальних завдань			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			екзамен

Мета вивчення дисципліни – пошук шляхів найефективнішого використання наявних ресурсів на основі планування, аналізу і контролю витрат виробничої діяльності.

Завдання вивчення дисципліни – огляд теоретичних аспектів функціонування системи управління витратами підприємства, у тому числі й зарубіжного досвіду її функціонування;

дослідження динаміки та структури витрат підприємства;

розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення економічної діяльності підприємства шляхом зниження витрат на виробництво.

Пререквізити дисципліни – «Загальна теорія бухгалтерського обліку», «Політекономія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Основи фінансової діяльності».

Постреквізити дисципліни – «Бізнес-аналіз», «Бізнес-податки та оподаткування», «Бюджетування», «Контролінг», «Аналіз бізнес-звітності».

Компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Заплановані результати навчання:

РН 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

РН 6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

РН 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Основні принципи та методи управління витратами					
Системний підхід в управлінні витратами	8	2	2		4
Загальна характеристика витрат підприємства	8	2	2		4
Функціональні аспекти системи управління витратами	8	2	2		4

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Методологічні засади визначення та класифікації витрат	8	2	2		4
Основні принципи аналізу чинників собівартості продукції	13	4	2		7
Контроль витрат і стимулювання економії ресурсів	12	4	1		7
Резерви зниження собівартості продукції	7	2	1		4
Аналіз системи «витрати-випуск-прибуток» як інструмент обґрунтування виробничо-маркетингових рішень	11	4	2		5
Сучасні підходи щодо вдосконалення системи управління витратами на підприємствах	75	22	14		39
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	105	22	14		69

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:

Назва теми	Посилання
- Резерви зниження собівартості продукції. - Оптимізація запасів і матеріальних витрат.	Джерела 7-9

ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота (проект) не передбачена навчальним планом.

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань здобувачів з окремих змістових модулів

Змістовий модуль 1. Основні принципи та методи управління витратами
Максимальна оцінка за змістовий модуль 1 – 100 балів.

Оцінка змістового модуля 1 складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 44 бали. 1 лекція – 2 бали);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 28 балів. 1 заняття – 2 бали);
- письмове опитування (максимальна кількість – 28 балів, 2 питання по 14 балів за 1 питання): при відповіді на питання студент показує високий рівень знання матеріалу, дає повне обґрунтування термінів, робота написана з коректним використанням термінології – 11-14 балів; при відповіді студент показує знання теоретичного матеріалу, але відповідь неповна, формулювання термінів неточне – 6-10 балів; при відповіді студент показує невисокий рівень знання теоретичного матеріалу, формулювання термінів не наведено – 1-5 балів.

За навчальним планом передбачено складання екзамену.

Критерії оцінювання екзамену. Навчальним планом з дисципліни «Управління витратами» передбачено складання екзамену. Екзаменаційний білет складається з 20 тестових питань. Здобувач отримує по 5 балів за правильну відповідь на кожне з тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за тестові питання – 100 балів). Загальна максимальна кількість балів за екзаменаційну роботу – 100 балів, в разі правильних відповідей на всі тестові питання.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Управління витратами» визначається як середньоарифметична за змістовим модулем 1 та екзаменом.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і здобувача освіти, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Здобувачі мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять: пропуски занять реєструються викладачем у навчальному журналі. Кожне пропущене заняття має бути відпрацьоване, що передбачає відпрацювання лекційних та практичних занять методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених занять. У разі наявності невідпрацьованих пропусків занять здобувач не допускається до складання поточного та підсумкового контролю.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти. Здобувачі мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки, а саме:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

- надання згоди на перевірку письмових робіт здобувачів на антиплагіат за допомогою відповідного програмного забезпечення.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д. здобувачі повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Артамонова Н. Управління витратами: навч. посібник. – ЦУЛ, 2018. – 116 с.
2. Грещак М. Г., Коцюба О. С. Управління витратами. – К.: КНЕУ. 2015. – 150 с.
3. Ковтун С., Ткачук Н., Савлук С. Управління затратами. – Х.: Фактор, 2015. – 272 с.
4. Панасюк В. М. Витрати виробництва: управлінський аспект / В. М. Панасюк. – Тернопіль : Астон, 2015. – 288 с.
5. Турило А. М., Кравчук Ю. Б., Турило А. А. Управління витратами підприємства: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 120 с.
6. Цал-Цалко Ю. С. Витрати підприємства: навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2017. – 656 с.

Допоміжна

7. Іванюта П. В., Лугівська О. П. Управління ресурсами та витратами: Навч. посіб. / За ред. д.е.н., проф. Іванюти С. М. – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 44 с.
8. Економіка промислового підприємства / О. І. Маслак, Л. Д. Воробйова. – Київ, Центр учбової літератури, 2017. – 172 с.
9. Мошенський С. З., Олійник О. В. Економічний аналіз: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. / За ред. д.е.н., проф. Ф. Ф. Бутинця. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2017. – 704 с.

10. Швиданенко Г. О. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства: К.: КНЕУ. – 2018. – 191 с.
11. Мисака Г. В., Дерун І.А. Вплив даних фінансової звітності на формування ринкової вартості компанії // Економіка України. – 2018. – №5. – С. 35-48.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

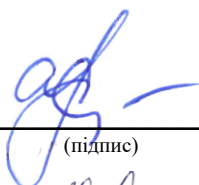
2. Наказ Міністерства від 07.02.2013 № 73 «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №16 «Витрати» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://proaudit.com.ua/buh/standart/p-s-bo-16-vitrat.html>

4. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємстві, затверджені Наказом Державного комітету промислової політики України від 02 лютого 2001 року №47 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dised.com.ua/content/accounting.html>

5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://smida.gov.ua>

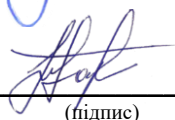
Розробник

(підпис)

(Ганна СТУПНІКЕР)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Тетяна ЗАГОРСЬКА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економіки, менеджменту та підприємництва
(назва кафедри)

Протокол від «15» серпня 2023 року № 3

Завідувач кафедри

(підпис)

Анжела ЧЕРЧАТА